

Chặng đường 30 năm phát triển của Bảo tàng Phụ nữ Nam bộ

Nguyễn Hoàng Huế¹

Tóm tắt:

Ba mươi năm hình thành và phát triển, Bảo tàng Phụ nữ Nam Bộ đã trở thành điểm đến – nơi họp mặt truyền thống, giao lưu, sinh hoạt văn hóa,... của các thế hệ phụ nữ Việt Nam, góp phần giữ gìn, giáo dục lòng yêu nước, truyền thống tốt đẹp của phụ nữ miền Nam. Bài viết của chúng tôi sẽ tập trung vào quá trình hình thành và phát triển, các hoạt động chính và vai trò giáo dục của Bảo tàng Phụ nữ Nam Bộ.

Summary:

Thirty years of development, the Southern Women's Museum has become a destination - a traditional meeting place, exchanges, cultural events, ... of the Vietnam generation of women, contribute to maintaining, patriotic education, good traditions of Southern women. Our article will focus on the formation and development, the main activities and educational role of the Southern Women's Museum.

1. Quá trình hình thành và phát triển

Cách mạng Tháng Tám 1945 thành công và tiếp sau đó là thắng lợi vĩ đại của hai cuộc kháng chiến chống thực dân Pháp và đế quốc Mỹ là thiên anh hùng ca bất hủ trong lịch sử hàng nghìn năm dựng nước và giữ nước của dân tộc ta. Thắng lợi này là minh chứng hùng hồn truyền thống yêu nước quật cường, trí thông minh, sáng tạo và tài thao lược của dân tộc Việt Nam, trong sự nghiệp đấu tranh vì độc lập tự do, giải phóng hoàn toàn miền Nam, thống nhất Tổ quốc, cả nước cùng đi lên chủ nghĩa xã hội dưới sự lãnh đạo của Đảng Cộng sản Việt Nam đứng đầu là Chủ tịch Hồ Chí Minh vĩ đại. Những chiến công vang dội trong cuộc kháng chiến trường kỳ gian khổ, toàn dân, toàn diện của cả dân tộc có sự đóng góp to lớn của những người phụ nữ Việt Nam anh hùng.

Kế thừa những truyền thống yêu nước quý báu của dân tộc, phụ nữ Việt Nam và phụ nữ Nam bộ nói riêng rất thủy chung, gan dạ, anh dũng trong chiến đấu. Có biết bao những tấm gương tiêu biểu của phụ nữ Nam bộ trong đấu tranh, mặc dù bị địch bắt bớ, tù đầy, tra tấn dã man nhưng các mẹ, các chị vẫn giữ trọn khí tiết của người cán bộ cách mạng.

Ý tưởng thành lập bảo tàng dành riêng cho giới nữ được khơi gợi vào ngày 20/12/1982, hơn 200 cán bộ Hội Liên Hiệp Phụ nữ TP.HCM gồm nhiều

¹ Tiến sĩ, khoa Sử Đại học Thủ Dầu Một. Email: nhuetdm@gmail.com

thể hệ đồng loạt ủng hộ và biểu thị sự nhất trí là cần phải tổng kết Lịch sử phong trào Phụ nữ Nam bộ, đánh giá những cống hiến của phụ nữ qua hai cuộc kháng chiến chống Pháp và Mỹ, hình thành nên những bài học lịch sử, góp phần giáo dục truyền thống cách mạng cho thế hệ sau².

Tiền thân của Bảo tàng Phụ nữ Nam bộ là Nhà truyền thống phụ nữ Nam bộ được xây dựng theo tâm nguyện và ý chí của các thế hệ phụ nữ đi trước nhằm giữ gìn, giáo dục lòng yêu nước, truyền thống tốt đẹp của Phụ nữ Việt Nam cho các thế hệ mai sau.

Được sự chấp thuận của Bộ Chính trị và Ban Bí thư Trung ương Đảng, tháng 1 năm 1983, Tổ nghiên cứu lịch sử phụ nữ Nam bộ (gọi tắt là Tổ Sử Phụ nữ Nam bộ) được thành lập. Tổ Sử Phụ nữ gồm 13 nữ cán bộ lão thành, đa số đã nghỉ hưu, tự nguyện tham gia công tác tổng kết lịch sử phong trào phụ nữ Nam bộ, do bà Nguyễn Thị Thập – nguyên Ủy viên Trung ương Đảng khóa 2,3,4, nguyên Phó Chủ tịch Quốc hội, nguyên Chủ tịch Hội Liên hiệp Phụ nữ Việt Nam (từ năm 1956 đến năm 1974) phụ trách. Với tinh thần làm việc khẩn trương của Tổ Sử Phụ nữ Nam bộ, ngày 29/4/1985, nhân kỷ niệm 10 năm ngày miền Nam hoàn toàn giải phóng, Nhà truyền thống Phụ nữ Nam bộ được khánh thành với diện tích 200m² gồm 6 phòng trưng bày chuyên đề. Hoạt động chưa đầy 1 năm, Nhà truyền thống Phụ nữ Nam bộ đã đón cả 100.000 lượt khách tham quan trong và ngoài nước, đặc biệt là ở các tỉnh thành phía Nam³.

Ngày 8/3/1986, được Trung Ương Đảng và Nhà nước cho phép, Tổ sử Phụ nữ Nam bộ khởi công xây dựng bảo tàng mới có diện tích 3.000m² với sự ủng hộ tích cực về tiền bạc, vật tư của các cơ quan, ban, ngành, đoàn thể, các cá nhân, kiều bào, ...

Theo thời gian, hiện vật cùng tư liệu hình ảnh ngày càng nhiều, nhu cầu cần phải phát triển nhà truyền thống lớn mạnh thành bảo tàng được đặt ra. 5 năm chuẩn bị nội dung và tiến hành cuộc vận động quy mô kêu gọi quyên góp từ tư liệu, hình ảnh, hiện vật quý đến vật chất của hàng triệu phụ nữ và các cơ quan đoàn thể khắp các tỉnh thành Nam bộ tự nguyện hiến tặng với mong muốn nâng cấp Nhà truyền thống thành Bảo tàng. Bảo tàng Phụ nữ Nam bộ chính thức cất bằng khánh thành vào ngày 30/4/1990 trực thuộc Ủy ban Nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh theo quyết định số 431/QĐ-UBND, ngày 28/2/1990.

Ngày 18/05/1990, lễ khánh thành Bảo tàng Phụ nữ Nam bộ được tổ chức trọng thể trong không khí tung bừng cả nước kỷ niệm lần thứ 100 ngày sinh của Bác Hồ. Bảo tàng có diện tích sử dụng 5.410,5m², một hội trường có sức chứa gần 1.000 người, hệ thống kho bảo quản trên 700m². Từ đó đến nay,

²Phạm Thị Diệu, Kỷ niệm thành lập Bảo tàng Phụ nữ Nam bộ http://www.baotangphunu.com/index.php?option=com_content&view=article&id=259:2015-09-01-06-54-29&catid=47:nhan-vt-s-kin&Itemid=70, ngày truy cập 25/8.2015.

³http://www.baotangphunu.com/index.php?option=com_content&view=category&layout=blog&id=51&Itemid=27, ngày truy cập 25/8.2015.

dưới sự lãnh đạo của Ủy Ban Nhân Dân TP.HCM, Sở Văn hóa Thông tin (nay là Sở Văn hóa, thể thao và Du lịch) và sự hỗ trợ của Cục Di sản Văn hóa, tổ chức Hội Liên hiệp Phụ nữ các cấp, đồng bào ở các địa phương, Bảo tàng Phụ nữ Nam Bộ đã từng bước trưởng thành và khẳng định được vị trí trong hệ thống bảo tàng cả nước.

Hiện nay, Bảo tàng Phụ nữ Nam bộ có địa chỉ tại số 202 Võ Thị Sáu, phường 7, quận 3, Thành phố Hồ Chí Minh, đã trở thành một địa chỉ quen thuộc với khách tham quan trong nước, nhất là các tầng lớp phụ nữ và khách nước ngoài đến tham quan.

Ba mươi năm hoạt động, Bảo tàng Phụ nữ Nam Bộ có nhiều nỗ lực chủ động sáng tạo trong các mặt công tác chuyên môn nhằm giáo dục truyền thống của Phụ nữ Việt Nam cho công chúng và trở thành điểm đến – nơi họp mặt truyền thống, giao lưu, sinh hoạt văn hóa, ... của các thế hệ phụ nữ Việt Nam.

2. Những hoạt động chủ yếu của bảo tàng

2.1. Giáo dục công chúng

Bảo tàng Phụ nữ Nam bộ thực hiện công tác giáo dục và phổ biến tri thức khoa học bằng nhiều hình thức khác nhau: hướng dẫn tham quan tại Bảo tàng, tổ chức trưng bày chuyên đề, tổ chức những cuộc tọa đàm, hội thảo khoa học, giao lưu, họp mặt; xây dựng các chương trình sân khấu hoá, trình diễn trang phục phụ nữ qua các thời kỳ, giới thiệu hoạt động Bảo tàng qua các phương tiện thông tin khác nhau: sách báo, truyền hình, truyền thanh, trực tiếp vận động khách tham quan đến với Bảo tàng⁴.

2.2. Công tác nghiên cứu khoa học

Đối tượng nghiên cứu của Bảo tàng: người phụ nữ Việt Nam trong lịch sử dựng nước và giữ nước trên các lĩnh vực kinh tế – chính trị – văn hóa – xã hội – quân sự v.v.... trong hai cuộc kháng chiến chống Pháp và Mỹ cũng như trong thời kỳ đổi mới, xây dựng đất nước, vai trò của họ trong gìn giữ và phát huy bản sắc văn hóa dân tộc.

Từ năm 1986 đến nay, Bảo tàng phụ nữ Nam bộ đã xuất bản, chủ biên và là tác giả của hàng chục đầu sách các loại về truyền thống phụ nữ, về những người phụ nữ nổi danh trong lịch sử, Bà mẹ Việt Nam anh hùng, những phụ nữ thành đạt góp phần trong công cuộc đổi mới đất nước, những truyện tích huyền thoại của phụ nữ có liên quan đến di tích, danh lam thắng cảnh của đất nước.

Bảo tàng phụ nữ Nam bộ đã phối hợp với đài truyền hình, các hãng phim và các cơ quan hữu quan xây dựng được nhiều bộ phim tài liệu về truyền thống phụ nữ, Bà mẹ Việt Nam anh hùng, nữ tù chính trị, nữ tù binh, nữ thanh niên xung phong v.v... qua đó góp phần tác động tích cực đến việc giải quyết chính sách cho những đối tượng trên. Nhiều phim đạt giải cao trong các kỳ liên hoan.

⁴http://www.baotangphunu.com/index.php?option=com_content&view=article&id=139:giao-dc-cong-chung-&catid=34:cac-hot-ng&Itemid=2, ngày truy cập 25/8.2015.

Hiện nay, thư viện Bảo tàng phụ nữ Nam bộ có trên 10.000 đầu sách. Sách được phân loại theo chủ đề để thuận lợi cho công tác nghiên cứu. Không chỉ phục vụ cho nội bộ cơ quan, thư viện Bảo tàng phụ nữ Nam bộ còn phục vụ cho đông đảo công chúng đến nghiên cứu. Từ năm 1997 đến nay, Bảo tàng phụ nữ Nam bộ đã phục vụ trên 1.000 đầu sách cho độc giả ngoài bảo tàng⁵.

2.3. Công tác trưng bày

Tư tưởng chủ đạo trong trưng bày cố định tại Bảo tàng Phụ nữ Nam bộ là thể hiện truyền thống đấu tranh dựng nước và giữ nước của phụ nữ Việt Nam trong đó có vai trò phụ nữ miền Nam góp phần gìn giữ và phát huy những giá trị văn hóa của dân tộc. Về cấu tạo nội dung trưng bày trong hệ thống trưng bày cố định của bảo tàng có 11 chuyên đề sau:

1. Truyền thống của phụ nữ Việt Nam trước khi có Đảng.
2. Bác Hồ với phụ nữ miền Nam và phụ nữ miền Nam với Bác Hồ.
3. Quá trình hình thành và phát triển Hội Liên hiệp phụ nữ Việt Nam.
4. Phụ nữ miền Nam trong xây dựng và bảo vệ Tổ quốc từ sau ngày thống nhất đất nước.
5. Phụ nữ miền Nam trong đấu tranh chính trị.
6. Phụ nữ miền Nam trong các lực lượng vũ trang.
7. Phụ nữ miền Nam trong công tác ngoại giao.
8. Phụ nữ miền Nam trong các nhà tù thực dân – đế quốc.
9. Tín ngưỡng thờ bà.
10. Trang phục, trang sức của phụ nữ các dân tộc ở miền Nam.
11. Nghề dệt thủ công truyền thống.

Ngoài trưng bày cố định như trên, Bảo tàng Phụ nữ Nam bộ đã phối hợp với các đơn vị trong và ngoài nước thực hiện nhiều cuộc trưng bày chuyên đề tại bảo tàng và trưng bày lưu động ở các địa phương⁶.

2.4. Công tác bảo quản

Bảo tàng hiện quản lý 31.360 hiện vật. Trong đó có 30.431 hiện vật trong kho và 929 hiện vật đang trưng bày; 16.739 hiện vật thể khối và 14.621 phim, ảnh, tài liệu khoa học phụ các loại; gần 2/3 là hiện vật loại hình chiến tranh cách mạng với hơn 1/3 là hiện vật văn hóa bao gồm nhiều chất liệu. Các hiện vật được chia thành 24 sưu tập theo chủ đề hoặc theo chất liệu, trong đó có 6 sưu tập hiện vật quý hiếm. Hầu hết hiện vật được bảo quản theo đúng hướng dẫn của Cục Di sản Văn hóa theo từng chất liệu với ánh sáng, nhiệt độ, độ ẩm thích hợp. Hiện vật được quản lý trong máy tính theo phần mềm do Cục Di sản

⁵http://www.baotangphunu.com/index.php?option=com_content&view=article&id=138:cong-tac-nghien-cu-khoa-hc-&catid=34:cac-hot-ng&Itemid=2, ngày truy cập 25/8.2015.

⁶http://www.baotangphunu.com/index.php?option=com_content&view=article&id=137:cong-tac-trng-bay&catid=34:cac-hot-ng&Itemid=2, ngày truy cập 25/8.2015.

hướng dẫn. Mỗi năm có tiến hành xịt mỗi một, bảo quản thường xuyên và bảo quản định kỳ hiện vật.

Bên cạnh việc sưu tầm tư liệu, hiện vật về những đóng góp của phụ nữ miền Nam trong chống ngoại xâm, từ năm 1994, Bảo tàng đã chú trọng sưu tầm tư liệu hiện vật về những đóng góp của phụ nữ miền Nam trong bảo tồn phát huy di sản văn hóa của dân tộc trong đó có hiện vật văn hóa phi vật thể liên quan đến lễ hội, tín ngưỡng, sinh hoạt văn hóa cộng đồng, làng nghề truyền thống v.v... trong đó, nổi bật vai trò người phụ nữ trong các hình thức sinh hoạt cộng đồng và trong đời sống gia đình. Đến nay, Bảo tàng đã có nhiều bộ sưu tập: chèo, bộ ăn trầu, trang phục, trang sức, dụng cụ nhà bếp, đồ dùng trong sản xuất nông nghiệp lúa nước v.v... Đó là chưa kể hàng trăm giờ ghi hình phim tư liệu về văn hóa phi vật thể: dân ca, làng nghề truyền thống, lễ hội thờ Bà (Mẫu)⁷.

2.5. Công tác đối ngoại và hợp tác quốc tế

Công tác đối ngoại và hợp tác quốc tế ngày càng được bảo tàng chú trọng và đạt được nhiều kết quả. Bảo tàng đã đưa hiện vật đi trưng bày ở các nước Bỉ, Hà Lan, phối hợp với Bảo tàng Chihiro (Nhật Bản) trưng bày tranh về chủ đề “Mẹ vắng nhà” (sưu tập tranh của cô nữ họa sĩ Chihiro sáng tác từ cảm xúc đọc tác phẩm “Người mẹ cầm súng” của nhà văn Nguyễn Thi), trưng bày búp bê truyền thống Nhật Bản tại Bảo tàng. Ngoài việc tham gia các cuộc hội nghị, hội thảo trong nước, cán bộ Bảo tàng còn tham gia hội nghị, hội thảo quốc tế như: hội thảo quốc tế về bảo tàng khu vực Đông Nam Á do Hội đồng Bảo tàng Quốc tế (ICOM) tổ chức tại Lào và Campuchia (năm 2006), hội nghị quốc tế lần I về bảo tàng phụ nữ tại Italy với sự tham gia của đông đảo đại biểu từ 23 bảo tàng phụ nữ trên thế giới (năm 2008). Qua sự trao đổi, hợp tác, Bảo tàng đã có dịp giới thiệu về truyền thống của phụ nữ Việt Nam nói riêng và lịch sử văn hóa dân tộc nói chung với bạn bè thế giới.

3. Bảo tàng Phụ nữ Nam bộ, góp phần giữ gìn, giáo dục lòng yêu nước, truyền thống tốt đẹp của phụ nữ miền Nam

Trong lịch sử dựng nước và giữ nước của dân tộc, phụ nữ Việt Nam nói chung và phụ nữ miền Nam nói riêng luôn thể hiện rõ những phẩm chất truyền thống tốt đẹp: lòng yêu nước, tinh thần quật cường chống giặc ngoại xâm; cần cù, thông minh, sáng tạo trong lao động sản xuất; có lòng nhân hậu, giàu tình yêu thương và đức hy sinh.

Ngày nay, phụ nữ miền Nam một mặt tiếp tục kế thừa và phát huy truyền thống đạo đức quý báu, những giá trị văn hóa, tinh thần vô giá mà các thế hệ trước đã để lại, mặt khác không ngừng hình thành, phát triển những phẩm chất tiên tiến phù hợp với các yêu cầu của sự nghiệp đổi mới đất nước trong bối cảnh hội nhập quốc tế, từng bước góp phần tạo dựng hình ảnh người phụ nữ Việt Nam hiện đại.

⁷http://www.baotangphunu.com/index.php?option=com_content&view=article&id=136:cong-tac-bo-qun&catid=34:cac-hot-ng&Itemid=2, ngày truy cập 25/8.2015.

Tuy nhiên, trước những tác động của mặt trái nền kinh tế thị trường và những ảnh hưởng tiêu cực của thời kỳ mở cửa, hội nhập kinh tế khu vực và thế giới, việc gìn giữ, phát huy những phẩm chất đạo đức tốt đẹp của phụ nữ miền Nam đã gặp không ít khó khăn, thách thức. Một số phẩm chất truyền thống tốt đẹp của phụ nữ Việt Nam có phần bị mai một, ảnh hưởng đến thuần phong mỹ tục của dân tộc Việt Nam và đạo đức nhân phẩm của người phụ nữ. Chính vì vậy, vai trò của Bảo tàng Phụ nữ Nam bộ càng trở nên quan trọng trong việc góp phần gìn giữ, giáo dục lòng yêu nước, truyền thống tốt đẹp của phụ nữ miền Nam.

Trong quá trình hoạt động, Bảo tàng đã tạo những điều kiện thuận lợi nhất cho khách tham quan như: tham quan miễn phí tất cả các ngày trong tuần (kể cả ngày Lễ, Tết), khách tham quan không cần đăng ký trước và có thể tham gia các chương trình có giải thưởng hàng tháng mà Bảo tàng đề ra, ... Ngoài ra, nhằm thu hút thế hệ trẻ ôn lại truyền thống, thực hiện công tác xã hội hóa hoạt động bảo tàng, Bảo tàng tổ chức nhiều cuộc họp mặt giao lưu các Bà Mẹ Việt Nam Anh Hùng và phụ nữ tiêu biểu ở các tỉnh thành miền Nam, họp mặt giao lưu nữ thanh niên xung phong, nữ tù chính trị, nữ Nghệ sĩ Nhân dân, Nghệ sĩ Ưu tú, nữ quản lý doanh nghiệp, Anh hùng lực lượng vũ trang v.v..., các cuộc sinh hoạt hè của học sinh, sinh viên, hội thi tìm hiểu truyền thống phụ nữ Việt Nam, hội thi nấu ăn của trẻ em khuyết tật, hội chợ hàng tiêu dùng cho phụ nữ. Bảo tàng đã tổ chức Hội thảo khoa học về Mẹ dạy con, về trẻ em đường phố, nữ nhà báo hy sinh trong kháng chiến v.v..

Cán bộ tuyên truyền của bảo tàng đi tuyên truyền, nói chuyện chuyên đề về truyền thống phụ nữ ở nhiều địa phương, đơn vị, trường học, ... nhân các ngày lễ Quốc tế phụ nữ 8/3 hoặc ngày thành lập Hội Liên hiệp phụ nữ Việt Nam 20/10. Ứng dụng đề tài nghiên cứu khoa học “Trang phục Phụ nữ miền Nam qua các thời kỳ lịch sử”, Bảo tàng tổ chức 8 buổi trình diễn trang phục truyền thống thu hút được hàng ngàn công chúng. Bảo tàng còn vận động các cơ quan, đơn vị, các phương tiện thông tin đại chúng như Đài truyền hình Việt Nam, Đài phát thanh Thành phố, HTV, Báo Người Lao Động, Báo Sài Gòn Giải Phóng, Tạp chí Công nghiệp, Báo Tình Thương Cuộc Sống và các doanh nghiệp trên địa bàn Thành phố hàng năm tài trợ và đồng tổ chức các hoạt động cho phụ nữ và trẻ em với chi phí hàng chục tỉ đồng trong những năm qua.

Trong quá trình đi sưu tầm tư liệu - hiện vật, tiếp xúc nhân chứng lịch sử và một số hoạt động khác, Bảo tàng Phụ nữ Nam bộ đã góp phần hướng dư luận đến một số vấn đề mà Đảng, Nhà nước và xã hội quan tâm, tác động tích cực đến việc giải quyết chính sách cho những người có công với nước, chính sách xã hội đối với cựu nữ tù chính trị, nữ thanh niên xung phong, Cụ thể là việc đề nghị tỉnh Tiền Giang lập nhà lưu niệm Bà Nguyễn Thị Thập, đề xuất phong tặng danh hiệu anh hùng cho liệt sĩ Bé Sáu ở Tiền Giang. Những nội dung này đã thể hiện tinh thần “uống nước nhớ nguồn”, đền ơn đáp nghĩa của thế hệ sau với những người đi trước đã cống hiến tuổi xuân và xương máu của mình cho Tổ quốc. Từ số tiền tiết kiệm được trong các cuộc họp mặt, hội thi

có sự vận động các nhà hảo tâm đóng góp, Bảo tàng đã xây dựng 14 nhà tình thương, tình nghĩa cho các đối tượng phụ nữ nghèo ở một số tỉnh⁸.

Từ năm 2010 cho đến nay, Bảo tàng Phụ nữ Nam bộ đã không ngừng nỗ lực đổi mới hoạt động của mình trên cơ sở gắn giáo dục truyền thống đấu tranh cách mạng của phụ nữ miền Nam với những vấn đề thời đại như: biến đổi khí hậu, vấn đề dân số, giữ gìn bản sắc gia đình Việt Nam, xây dựng nông thôn mới... đã tác động đến đời sống và phản ánh rõ nét vai trò của phụ nữ trong đời sống đương đại. Việc đa dạng hình thức hoạt động, giáo dục của Bảo tàng Phụ nữ Nam bộ để Bảo tàng gần gũi với công chúng.

4. Một số đề xuất

Để phát huy hơn nữa vai trò của Bảo tàng Phụ nữ Nam bộ trong việc giữ gìn, giáo dục lòng yêu nước, truyền thống tốt đẹp của phụ nữ miền Nam, trong thời gian tiếp theo Bảo tàng Phụ nữ Nam bộ phải tiếp tục có nhiều hoạt động đổi mới, đổi mới từ tư duy, nhận thức đến thay đổi hình ảnh bảo tàng một cách toàn diện nhằm thu hút ngày càng nhiều khách tham quan đến với Bảo tàng.

Chúng tôi tán thành với những đề xuất của tác giả Nguyễn Thị Bích Vân đưa ra trong bài nghiên cứu “Bảo tàng Phụ nữ Việt Nam làm gì để thu hút khách tham quan” đăng trên tạp chí di sản văn hóa, số 4/2013 và thiết nghĩ nó cũng phù hợp với định hướng phát triển của Bảo tàng Phụ nữ Nam bộ.

Đó là những đề xuất để thu hút khách tham quan đến với Bảo tàng như:

Một là, tiếp tục đẩy mạnh hoạt động tuyên truyền và quảng bá Bảo tàng qua các kênh truyền thông đại chúng; các ấn phẩm du lịch; các trang mạng xã hội, website; facebook; các ấn phẩm truyền thông của Bảo tàng, như tờ rơi, tờ gấp...

Hai là, chuẩn bị tốt các điều kiện để đón khách: môi trường vệ sinh; điều hoà; tác phong, thái độ ứng xử giao tiếp của đội ngũ nhân viên phục vụ; hệ thống bảng biển chỉ dẫn, thuyết minh phục vụ khách; nhà hàng phục vụ đồ uống và các món ăn phù hợp với nhu cầu của khách... để nâng cao chất lượng các hoạt động dịch vụ phục vụ một cách tốt nhất.

Ba là, tiếp tục thực hiện tốt việc tổ chức điều tra, lấy ý kiến phản hồi của khách. Tất cả ý kiến, cảm tưởng của họ phải được ghi nhận kịp thời, phân tích nghiên cứu cẩn thận, qua đó nắm bắt được nhu cầu, thị hiếu của khách để có những điều chỉnh kịp thời trong quá trình triển khai công việc cũng như những định hướng phù hợp trong chiến lược phát triển của Bảo tàng.

Bốn là, hợp tác với các công ty du lịch, lữ hành; các trường học, Hội Phụ nữ các cấp... để xây dựng các chương trình, kế hoạch nhằm thu hút khách. Đặc biệt, thông qua việc hợp tác; Bảo tàng phải khảo sát, đánh giá sự tăng trưởng và nhu cầu của khách tham quan hiện nay. Từ đó xác định làm gì để thu hút khách nhiều hơn? Công chúng đến Bảo tàng sẽ có được gì khác hơn khi đến với các địa chỉ khác?...

⁸http://www.baotangphunu.com/index.php?option=com_content&view=category&layout=blog&id=51&Itemid=27, ngày truy cập 25/8.2015.

Năm là, Bảo tàng sẽ khai thác nhiều chủ đề trưng bày mà công chúng quan tâm từ việc đổi mới nội dung trưng bày và phương pháp tiếp cận. Nội dung các cuộc trưng bày chuyên đề sẽ không chỉ dừng lại ở những vấn đề lịch sử hay cách mạng mà hướng đến những vấn đề của cuộc sống đương đại; nhóm phụ nữ yếu thế, thiệt thòi với những câu chuyện đời thường. Các cuộc triển lãm mang tính phản biện xã hội sâu sắc, thể hiện được tiếng nói của người trong cuộc cũng như của cộng đồng. Nội dung trưng bày đa dạng nhưng trọng tâm, có điểm nhấn và thể hiện được câu chuyện của mỗi hiện vật.

Sáu là, triển khai tổ chức các chương trình biểu diễn gắn với nội dung đang trưng bày thông qua một số bộ môn nghệ thuật truyền thống. Qua đó, Bảo tàng sẽ trở nên sống động, hấp dẫn công chúng hơn, đồng thời khẳng định được vai trò khuyến khích cộng đồng tham gia các hoạt động của Bảo tàng.

Bảy là, không ngừng nâng cao trình độ cho đội ngũ thuyết minh, nâng cao chất lượng phục vụ, hướng tới thực hiện tốt sứ mệnh của Bảo tàng đến với du khách.

Tám là, ứng dụng công nghệ hiện đại vào hoạt động bảo tàng thông qua việc đầu tư máy móc thiết bị hiện đại phục vụ tốt nhất nhu cầu của khách tham quan.

Chín là, thúc đẩy hoạt động hợp tác quốc tế, tìm kiếm cơ hội nguồn lực để tham gia và tổ chức các hội thảo trong nước và quốc tế để nâng cao trình độ, kỹ năng cho đội ngũ cán bộ; tổ chức các sự kiện văn hóa; các triển lãm chuyên đề... hấp dẫn, nhằm thu hút ngày càng đông khách tham quan.

Làm tốt các nội dung trên sẽ giúp Bảo tàng Phụ nữ Nam bộ thu hút nhiều du khách đến với mình hơn và qua đó sứ mệnh của mình, đó là giữ gìn, giáo dục lòng yêu nước, truyền thống tốt đẹp của phụ nữ miền Nam. Đồng thời mở ra những khả năng cho hội thoại và trao đổi với cộng đồng để phát triển bảo tàng một cách bền vững, góp phần thúc đẩy bình đẳng giới.

Tài liệu tham khảo:

1. Lê Thị Quý, *Xã hội học giới*, NXB Giáo dục VN, Hà Nội, 2009.
2. Lê Thị, *Phụ nữ và bình đẳng giới trong đổi mới ở Việt Nam*, NXB Phụ Nữ, Hà Nội, 1996.
3. Nguyễn Thị Bích Vân (2013), “*Bảo tàng Phụ nữ Việt Nam làm gì để thu hút khách tham quan*”, Tạp chí di sản văn hóa, số 4, tr102-106.